

7. Martin R. The Psychology of Humor: An Integrative Approach. URL: <https://ia600703.us.archive.org/4/items/psychologyofhumo00martrich/psychologyofhumo00martrich.pdf> (дата звернення: 15.01.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-403-0-3>

K-POP AS A FACTOR IN THE FORMATION OF SELF-ESTEEM OF AN INDIVIDUAL

К-ПОП ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМООЦІНКИ ОСОБИСТОСТІ

Khoroshun K. Yu.

*Postgraduate Student
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan
University
Kyiv, Ukraine*

Хорошун К. Ю.

*аспірантка
Київський столичний університет
імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Важливою складовою психології особистості є вивчення феномену самооцінки. Вона є динамічним конструктом, який змінюється впродовж життя людини [1, с. 30] та на формування якого впливає багато факторів як то соціальне оточення, вподобання, культура та попкультура, в якій зростає особистість.

Дослідженням поняття самооцінки займалось багато вітчизняних та закордонних науковців (А. Адлер, Р. Бернс, В. Джеймс, Г. Костюк, К. Левін, А. Маслоу, Г. Салліван, К. Хорні та інші). Одним із перших поняття самооцінки ввів Вільям Джеймс, який визначав самооцінку як «образ самого себе» у структурі особистості. Важливими факторами формуванню позитивної самооцінки він виділяв досягнення та прагнення особистості. Роберт Бернс досліджуючи самооцінку характеризував її як особистісне судження людини про свою цінність і наголошував, що вона є передумовою формування «Я-концепції» [2, с. 153]. Карл Роджерс зазначав, що велику роль у формуванні самооцінки відіграє зіставлення образів «Я-реального» та «Я-ідеального», що є частиною «Я-концепції».

Отже, ми можемо сказати, що самооцінка – це оцінка особистістю себе, своїх якостей та можливостей, певне ставлення до себе. В процесі формування самооцінки важливе місце займає діяльність та міжособистісна взаємодія, в якій пізнаються норми та правила, мораль та етичні настанови, завдяки яким особистість входить до соціуму.

Найбільш активним періодом формування самооцінки вважається підлітковий та юнацький періоди. В цей час людина вчиться оцінювати себе об'єктивно, формує свою самосвідомість, активно взаємодіє з однолітками. Особливо в підлітковий період важливими стає соціальне середовище, в якому перебуває підліток. Вагомою є думка однолітків, їх ставлення до особистості, дій та мотивів, а також референтна група, до якої належить підліток, які закладають фундамент формування самосвідомості особистості й, зокрема, впливають на формування самооцінки.

Перебуваючи в полікультурному середовищі, яке сформувалось завдяки процесам глобалізації, особистість має доступ до багатьох нових культурних течій. Легкість отримання інформації супроводжується доступністю нових субкультур та попкультур, які будуть впливати на формування особистості українців. Однією з таких попкультурних течій, є корейська попкультура, яка здобула популярність та комерційну успішність у багатьох країнах світу та, зокрема, в Україні.

Республіка Корея є унікальним світовим експортером попкультури як прояву «м'якої сили» (просування через вибудовування власного унікального іміджу), вплив якої в 1990 році отримав назву – Корейська хвиля (кор. 한류, англ. *Hallyu*, укр. *Халлю*). І вагомою складовою Корейської хвилі є К-рор – музичний напрям Республіки Корея, який об'єднує різні музичні жанри та має унікальну форму подачі.

Ключовими факторами розвитку та популяризації К-рор як музичного жанру є: співочі здібності, хореографія та візуальні ефекти [5, с. 3]. Ці фактори можуть мати значний вплив на формування самооцінки. По перше, к-рор музика часто має позитивний настрій та покликана розважити, підтримати слухача. Вона має власні унікальні характеристики, які її вирізняють серед інших музичних напрямків. Завдяки прослуховуванню к-рор пісень слухач може регулювати свій стан, покращувати настрій, відволікатись від тривожних думок або знайти розраду в сумних піснях.

В текстах пісень закладаються філософські питання, настанови з конфуціанства, які характерні корейській попкультурі та які впливають на саморефлексію особистості, допомагають регулювати власний емоційний стан [3, с. 66], транслиють нові моральні настанови, а також мотивують.

Отже, чинником формування самооцінки може бути набір ціннісних орієнтацій, сенсів та філософських поглядів, які закладено в пісні та виступи корейських артистів, а також позитивний вплив від прослуховування музики.

Наступним чинником, який впливатиме на формування самооцінки є образ айдола як приклад для наслідування. Важливою складовою К-рор є постать виконавця – айдола (англ. *idol*). Айдол – це попзірка,

артист, медіа-персона, яку позиціують як недосяжний ідеал та приклад для шанувальників. Часто айдол – це людина, яка демонструє позитивне ставлення до себе і своєї зовнішності, але водночас вона обмежена правилами та нормами індустрії.

Ідеальні стандарти фігури айдолів, які пропонує К-рор, такі як струнке підтягнуте тіло, світла шкіра, маленьке обличчя, високий ніс [6, с. 109] впливають на сприйняття власного тіла шанувальниками. Це може побудувати негативне сприйняття тілесного «Я» та образу свого тіла. З іншої сторони, айдоли можуть слугувати психологічною опорою та засобом психологічної підтримки, до них звертаються, коли хочуть відчувати себе краще. Також важливою частиною є поведінка айдолів – як позитивний приклад для наслідування, вони демонструють, що можна стати відомим та успішним попри соціальний статус, прикладаючи багато зусиль для цього та працюючи над собою. Завдяки цьому українці можуть мотивуватись для досягнення власних цілей, додавати собі впевненості, надихатись на нові звершення.

Важливою частиною впливу К-рор на особистість українців є залучення до кей-поп спільноти. Корейська музична індустрія в епоху цифровізації адаптувалась до змін та почала процес поширення на світовому рівні [4, с. 16], відтак започаткувала появу та формування К-рор фандому, спільноти. К-рор фандом (англ. K-pop *fandom*) – це добровільне об'єднання людей, які захоплюються К-рор, фанати пов'язані спільними інтересами, мають та/або шукають нові знайомства, глибше досліджують корейську поп-культуру, відвідують тематичні заходи. Завдяки залученості в К-рор фандом особистість засвоює набір цінностей згідно з нормами, вимогами певного контексту, який створюється попкультурою. Міжособистісна взаємодія в К-рор фандомі впливає на формування самооцінки через спостереження за собою, власними вчинками, порівняння з іншими, а також аналіз їх ставлень до себе, аналіз власних почуттів і переживань, які виникають в процесі взаємодії в спільноті. Активна взаємодія із людьми, що розділяють твої погляди може допомогти відчувати себе прийнятним та зрозумілим, що матиме прямий вплив на підвищення самооцінки.

Ще одним важливим чинником формування самооцінки є можливість самовираження. К-рор створює можливість для творчого самовираження та розвитку творчих навичок. Фанати часто створюють власні танцювальні відео, малюють, започатковують творчі заходи та інші проекти. Ця діяльність допомагає висловити свої почуття, а отже відчувати себе більш впевнено, навчитись висловлювати та відстоювати свої погляди, бути більш продуктивними.

Загалом можна сказати, що захоплення К-рор складає основу для формування в особистості концепту «Я-ідеальний», який буде

наділений певними рисами, а отже може зіставлятись з концептом «Я-реальний». Таким чином, якщо «Я-реальне» відповідає «Я-ідеальному», то особистість може почувати себе щасливою та задоволеною, що підвищуватиме самооцінку. Якщо ж «Я-реальне» не відповідатиме «Я-ідеальному» образу, який створився під впливом К-рор, то особистість може відчувати себе невпевненою у своїх силах, що може призвести до зниження самооцінки.

Отже, самооцінка це динамічне утворення котре формується завдяки багатьом факторам, зокрема попкультурі, до якої залучена особистість. Основними чинниками формування самооцінки особистості українців під впливом корейської попкультури є музичний напрям к-рор, а саме к-рор контент (музика як інструмент для регулювання власного стану, тексти пісень та закладені в них сенси як можливість засвоїти нові життєві настанови, розширити власне світосприйняття), образ айдола (його поведінка, мотивування до досягнення власних цілей, образ для наслідування, інтеріоризація нових ідеалів та стандартів), к-рор фандом (спілка однодумців, в якій можна отримати підтримку, розширити коло друзів та творчо реалізувати себе).

Література:

1. Бойко О., Горун Г. Самооцінка як важливий критерій становлення особистості. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. С. 29–34.
2. Устіменко Н. *Феномен самооцінки у сучасних психологічних дослідженнях. Магістерський науковий вісник*. 2020. № 35. С. 152–155.
3. Хорошун К., Фурман В. Психологічні особливості субкультури кей-поперів в умовах сучасної інформатизації суспільства. *Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations*. 2021. С. 65–66.
4. Parc J., Kim S. D. The Digital Transformation of the Korean Music Industry and the Global Emergence of K-Pop. *Sustainability*. 2020. Vol. 12, no. 18. P. 7790.
5. Success Factors and Sustainability of the K-Pop Industry: A Structural Equation Model and Fuzzy Set Analysis / J.-h. Kim et al. *Sustainability*. 2021. Vol. 13, no. 11. P. 5927.
6. Tresna K. A. D., Sukamto M. E., Tondok M. S. Celebrity worship and body image among young girls fans of K-pop girl groups. *HUMANITAS: Indonesian Psychological Journal*. 2021. Vol. 18, no. 2. P. 100.